

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

No deixarem de ser nens

Antoni Dalmases / 28.05.2014

Al voltant d'un centenar de persones ens vam trobar el dissabte 24 a la Llar del Llibre de Sabadell. Durant la setmana, des de la botiga de Norma Còmics, s'havia animat els comerços de la zona perquè decoressin els aparadors amb vinyetes i motius tintinares. Tot plegat era per celebrar el cinquantenari de la publicació del primer àlbum de Tintín en català –*Les joies de la Castafiore*– i aquell era l'acte central, organitzat per una colla de tintinares sabadellencs, agrupats sota el nom de MoulinSab. La majoria dels assistents estàvem convençuts que no cal deixar de ser nens...

L'Antoni fent la presentació del Joan Manuel amb, a la seva esquerra, la Concepció Zendrera, el Manel Camps (conductor de l'acte), el Joan Manuel i l'Eulàlia Ventalló

El tema, o l'excusa de la trobada, duia un títol suggerent: Hem caminat damunt la terra (catalana). L'havia proposat Joan Manuel Soldevilla, professor, escriptor i especialista en còmics, que va demostrar ser un expert tintinaire i un excel·lent comunicador, a la vegada que constatava que la cultura catalana és profundament

tintinaire, malgrat que Tintín, un viatger incansable, no va posar mai els peus al país, ni tan sols el va esmentar. Tot i així, però, la passió tintinaire a Catalunya és evident. Des de la influència que l'obra d'Hergé va tenir i encara té en diversos artistes i dibuixants, fins a l'enorme quantitat de gent que es reuneix cada vegada que s'organitza un esdeveniment entorn d'aquest personatge del còmic. I això, podria molt ben ser degut al fet que el tipus de dibuix, l'estètica i els plantejaments de l'aventura que Tintín proposava, entroncaven amb la literatura i els dibuixants d'abans de la guerra com Junceda, Lola Anglada i molts de la revista En Patufet.

La història confirmava que calia no deixar de ser nens.

Arribats aquí, la pregunta que em va semblar que sobrevolava la sala en la ment de cada un dels assistents era: "En quin moment de la vida i com, vaig conèixer Tintín?". Cadascú podrà donar-hi la seva resposta, però és molt probable que el primer àlbum que ens en va arribar a les mans estigui lligat a algun instant especial de la nostra vida que recordem, que podem localitzar en la memòria.

I estem de sort, perquè això vol dir que no hem deixat de ser nens.

L'interessant de l'acte, però, va ser que es va completar amb la inestimable presència de la Sra. Concepció Zendrera, que va portar Tintín al país, i de la Sra. Eulàlia Ventalló, filla de Joaquim Ventalló, l'autor de les esplèndides i magnífiques versions en català, la primera de les quals celebràvem.

Entre els detalls interessants que ambdues van anar relatant i compartint amb el professor Soldevilla, en una conversa afable i divertida que conduïa el periodista Manel Camps, hi va

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

haver l'explicació que va fer la Sra. Zendera de com va conèixer ella Tintín. Va dir que, casualment, a la fira de Bolonya, en un autobús va asseure's al costat del representant de Casterman que li va preguntar si coneixia Tintín. Ella li va dir que no i quan l'hi va mostrar es va proposar de convèncer els editors de Joventut que editessin la col·lecció, que ella mateixa va traduir al castellà, començant per El cetro de Ottokar, que va ser el primer, el 1958.

La senyora Ventalló, no tan sols va explicar detalls de la feina del seu pare, destacat periodista i intel·lectual que es va haver d'exiliar, les escletxes per on van aconseguir publicar en català uns àlbums insòlits aleshores i les relacions amb els editors, sinó que a més va mostrar uns valuosos esborranys i correccions de les traduccions, que deixaven ben clara l'exigència, la cura i l'humor amb què va ser feta la feina.

És la convicció obstinada de qui no renuncia mai a ser infant.

La Llar del Llibre plena a vessar

Es va comentar, també, la magnífica aportació que els àlbums de Tintín van fer en la formació dels nens i els joves del país. "Molts de nosaltres vam aprendre a llegir en català amb Tintín", va afirmar amb encert Soldevilla, tot recordant que el 1964, any de l'aparició de Les joies de la Castafiore, al qual havien d'anar seguint tots els altres, només es publicaven en català Cavall Fort i L'infantil-Tretzevents, i el mercat literari en el nostre idioma era pràcticament inexistent.

La història de Tintín, la nostra història, les formulacions estètiques i la defensa d'uns valors ètics que els lectors de l'obra d'Hergé encara llegim i rellegim amb plaer i goig, van anar desfilant al llarg de l'agradable conversa en què alguns assistents també van intervenir, i que es va cloure amb una sorpresa que volia ser un homenatge senzill però entranyable i divertit a l'aniversari que ens reunia: la soprano Rosa Nonell, va interpretar l'"Ària de les joies", de l'òpera Faust de Charles Gounod que Bianca Castafiore canta amb insistència sempre que pot.

Una tarda tintinaire, entre amics, rememorant les roses blanques especialment cultivades pel professor Tornassol en honor a la Castafiore i, sobretot, mantenint viu l'infant que tots portem dins, l'infant que som i que no volem deixar de ser mai. Perquè la pregunta més horrible que es pot haver de contestar és, justament: "En quin moment de la vida i com, vam deixar de ser nens?". No, m'hi nego...

Núvol, el digital de cultura / PUNT DE LLIBRE

Antoni Dalmases i Pardo (Sabadell, 1953) és llicenciat en filologia hispànica i professor de llengua i literatura catalanes a secundària. És un escriptor català, especialitzat en literatura infantil i juvenil, tot i que té diverses obres adreçades a lectors adults. Membre de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, i del PEN català.

